

Digimediahanke

**Yleisten kirjastojen digitaalisen median
palvelukonsepti -hankekokonaisuus**

Yleisten kirjastojen neuvosto 22.4.2021

Tavoitteet

Hankekokonaisuuden tavoitteena on luoda lähtökohdat kirjastojen digitaaliselle palvelukonseptille

- Kuntien oma, yhteinen e-kirjastopalvelu
- Halutaan parantaa käyttäjäkokemusta ja digitaalisten aineistojen saatavuutta
- Visiona laajempi yhteistyö kuin tähän asti: kirjastot osana media-alan ekosysteemiä
- **Miten kirjastopalvelut näyttäytyvät asiakkaille?**
 - Vahvistetaan kirjastojen roolia ja varmistetaan kirjastojen tulevaisuuden monipuoliset toimintamahdollisuudet myös digissä
 - Yhdenvertainen e-kirjastopalvelu kaikille Suomessa

Hankkeessa tehtyä

Kaikki e-aineistot yhdeltä luukulta

Yleisten kirjastojen digimedianhankeen tavoitteena on luoda digitaalinen kirjasto, yhden luukun e-kirjasto, johon on kerätty kirjastojen sähköinen materiaali. Jokainen suomalainen pääsee käsiksi sen sisältöihin helposti ja vaivattomasti asuinpaikasta tai teknisistä taidoista riippumatta.

Kirjastojen merkitys suomalaisten sivistäjänä ja identiteetin rakentajina on vertaansa vailla. Suomalaiset rakastavat kirjastojaan, ja niiden asema demokraattisen ja tasa-arvoisen yhteiskunnan symboleina on merkittävä. Yksi kirjaston olennaisimmista tehtävistä on tarjota tarinoita, tietoa ja elämyksiä jokaiselle suomalaiselle helposti, monipuolisesti ja maksutta.

Tällä hetkellä tasa-arvoiset mahdollisuudet käyttää kaikkia kirjastojen sisältöjä eivät kuitenkaan toteudu, sillä kirjastojen digitaalinen kokoelma on usealle eri alustalle jakautunut sekamelska, jota kirjastot itse eivät hallinnoi. Sen vuoksi kirjastojen e-aineistoon pääsy on vaikeaa ja riippuu täysin kunnan tarjoamista palveluista.

Tätä ongelmaa ratkomaan on käynnistetty opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama yleisten kirjastojen digimedianhanke, jonka tarkoituksena on luoda lähtökohdat yhden luukun e-kirjastolle.

www.kirjastot.fi/digimedianhanke

Millainen on yhden luukun e-kirjasto?

- tarjoaa kirjastojen e-aineistoja jokaiselle suomalaiselle yhdenvertaisesti asuinpaikasta riippumatta
- toimii yhdellä digitaalisella alustalla
- on teknisesti yksinkertainen ja helppo käyttää
- käsittelee tietoa luotettavasti, mutta läpinäkyvästi
- on tasa-arvoinen ja saavutettava.

Lisätietoa:

Projektipäällikkö Suvi Sivulainen
Yleisten kirjastojen digitaalisen median palvelukonseptin selvitystyö
suvi.sivulainen@hel.fi
+358 40 191 8531

- Selvitetty palvelukonseptia: Tommi Rissanen, DMF Business Design
 - Miten eri toimijoiden rooleja voisi selkeyttää ja helpottaa jatkossa
 - Lisenssimalleja ja kirja-alan yhteistyötä: Kristiina Markkula
 - Miten varmistetaan kirjastojen digitaalisen sisällön saatavuus jatkossa?
 - Entistä enemmän ja parempaa sisältöä, mm. myös äänikirjat
- Hybridilisenssimallin testaus?

Hankkeessa tehtyä

- Selvitetty käyttäjätarpeita: Joakim Schonert, Futurice
 - Millaista digipalvelua nyt ja tulevaisuudessa käyttäjät kirjastoilta odottavat?
- Valmiita alustoja: Harri Heikkilä (Aalto: väitös sähkökirjoista, 2017)
 - Mitä teknisiä ratkaisuja on olemassa?
- Teknologia-arkkitehtuuria: Mikko Vihonen, Nitor
 - Miten kaikille yhteinen palvelu voitaisiin teknisesti luoda?
- Suosittelut digimaailmassa: Emilia Hjelm, dynaamiset ratkaisut, omadata

Avoin kommenttini liittyen nykyiseen tapaan tarjota e

1. Liikaa erilaisia palveluita

“Monta eri palvelua, monta eri käyttöliittymää. Sekavaa asiakkaalle, mutta kyllä myös henkilökunnalle. Todella paljon detaljitietoa eri alustojen toiminnasta pitäisi henkilökunnan hallita.”

Tietoa kohderyhmästä

Mihin kimppeen kirjastosi kuuluu?

Osallistumista voidaan pitää yksikön koon ja sijainnin puolesta kattavana

ongelmia välineistä lähtien

Hanke

- Lopputuloksena on ehdotuksia, eri sidosryhmien toiveita ja huomioita
- Miten digitaalisuus muuttaa kirjaston työtä?
- Suuri kysymys on, miten e-kirjastoon saadaan sisältöjä

eBooks add new variables

Library **physical book purchasing** is dictated by just two factors:

- Selection policies
- Book budgets

Library **ebook purchasing** adds additional variables:

- How many times can the ebook be read?
- Which patrons can read the ebook?
- Can the ebook be read simultaneously by multiple readers or sequentially?
- Do libraries own the ebook or just license it?
- Do libraries get to lend the book at the date of release?

Luke Swarthout
Digital Policy Director, NYPL

New York Public Library
Move slow and mend things: Digital transformation in a public sector institution
November 5, 2019 12

55 min 2 weeks ago / 22 views / [E-books and digital world](#), [Education Channel](#), [Live](#), [Recommended](#) / Soundtrack English

How is digitalisation changing the daily life and future of public

SHARING AND EMBED CODE

Kirjastot osana digitaalista maailmaamme: Luke Swarthout, Digital Policy Director, New York Public Library (NYPL Digital).

“Digital transformation in a public sector institution”

www.kirjastokaista.fi/en/library-as-part-of-our-digital-world/

Seuraavaksi

- Seminaari 28.4.2021:
 - keynote-osio klo 09–10, selvitystöiden tekijät klo 10–12
- Organisoitumismalli?
 - Kaikille kunnille yhteinen digitaalisten palvelujen kokonaisuus?
 - Tarvitaan toisaalta taho, joka voi hoitaa hankintoja ja sopimuksia
 - Toisaalta yhteistyö- ja verkostomalleja, joilla erilaisia operatiivisia asioita voidaan suunnitella, toteuttaa ja päättää tarvittavissa määrin
- Mahdollinen jatkohanke, jossa esim. pilotoidaan kaikille yhteistä e-kirjastoa
 - Viestintä kirjastoille ja ohjausta & koulutusta kirjastolaisille
 - Yhteistyömallien luominen kirjastojen haluamassa muodossa, verkostot
 - Kuntavaikuttamisen ja viestinnän työkalut
 - Yhteistyömallien luominen tekijänoikeudenhaltijoiden kanssa, neuvottelumallit
 - Teknisten ratkaisujen valinta ja toteuttaminen

Kirjastojen tulevaisuus on digissä – Kohti yhden luukun e-kirjastoa

Millaisia kirjastot ovat 20 vuoden päästä? Entä miten niiden e-palveluja voisi parantaa jo nyt? Lämpimästi tervetuloa Kirjastojen tulevaisuus on digissä – Kohti yhden luukun e-kirjastoa -etätapahtumaan.

Tilaisuudessa kerrotaan Yleisten kirjastojen digitaalisen median palvelukonseptihankkeen tuloksista ja keskustellaan kirjastojen tulevaisuudesta digitaalisessa maailmassa. Teknologiavaikuttaja **Maria Ritola** johdattaa meidät aiheeseen inspiraatiopuheen-vuorollaan ja Q&A-osiossa keskusteluun liittyvät kirjailija **Katja Kallio** sekä kaupunginvaltuutettu, valtiosihteeri **Olli-Poika Parviainen**.

Toisessa osiossa käydään läpi selvitystyön päätulokset, joita esittelee koko hankkeen toteuttanut asiantuntijatiimi.

Ajankohta: keskiviikko 28.4.2021 klo 9–12

Päiset seuraamaan tilaisuutta osoitteessa kirjastokaista.fi/live. Tilaisuuden tallenne on myöhemmin saatavilla Kirjastokaista.fi-sivustolla.

Ilmoittauduthan tapahtumaan viimeistään maanantaina 26. huhtikuuta 2021 osoitteessa forms.office.com/r/sbN6SQFsAr.

Lue lisää hankkeesta osoitteessa kirjastot.fi/digimediahanke. Selvitystyöt ovat ladattavissa 28.4. osoitteesta kirjastot.fi/digimediahanke/tulokset.

Ohjelma – Osa I

9.00–9.05	Alkusanat: moderaattori Ilona Haahtela, Milton
9.05–9.20	Keynote-puheenvuoro: Maria Ritola, teknologiavaikuttaja ja perustaja, Iris.ai
9.20–9.30	Hankkeen tulosten yhteenveto: Virva Nousiainen-Hiiri, Kirjastoverkon yhteisten palveluiden päällikkö, Helsingin kaupunginkirjasto
9.30–9.50	Q&A: Kirjastojen tulevaisuus e-aineistojen näkökulmasta, keskustelijoina Virva Nousiainen-Hiiri, Katja Kallio ja Olli-Poika Parviainen.
9.50–09.55	Loppusanat: Ilona Haahtela
09.55–10.00	Tauko

Ohjelma – Osa II

10.00–10.05:	Alkusanat: Suvi Sivulainen, projektipäällikkö, FM digitaalinen kulttuuri
10.05–10.20:	Kohti hybridilisenssiä? Kirja-alan yhteistyö ja lisenssimallit: Kristiina Markkula, kirja- ja kustannusalan ja digitaalisen liiketoiminnan konsultti
10.20–10.35:	Käyttäjätarpeita kartoittamassa – osallistamisen tulokset: Joakim Schonert, johtava muotoilija, Futurice Oy
10.35–10.55:	Tähtäimessä tasapaino – palvelukonseptin muotoilu: Tommi Rissanen, kauppatieteiden tohtori, liiketoimintamallit, DMF Business Oy
11.00–11:20:	Valmiiden alustojen kansainvälinen selvitystyö: Harri Heikkilä, taiteen tohtori, VTM, yliopettaja, LAB:n muotoiluinstituutti
11.20–11.25:	Kohti kaikkien kuntien yhteistä e-kirjastoa: Laura Tyysteri, informaattikko, alueellinen kehittämissihtäjä, Turun kaupunginkirjasto
11.25–11.35:	Yhteisen e-kirjastotunnuksen teknologia-arkkitehtuuri: Mikko Vihonen, johtava ratkaisuarkkitehti, Nitor Oy
11.35–11.55:	Miten kirjoja suositellaan digiaikana: Emilia Hjelm, FM tietojenkäsittelytiede, profilointi- ja suosituskonsultti
11.55–12.00:	Loppusanat: Suvi Sivulainen

Voit tutustua esiintyjiin tarkemmin: kirjastot.fi/digimediahanke/tapahtumat/esiintyjat

Lämpimästi tervetuloa!

Virva Nousiainen-Hiiri

Kirjastoverkon yhteisten palveluiden päällikkö, Helsingin kaupunginkirjasto

Hallintomallista

Tarvitaan yhteinen taho koordinoimaan kirjastojen laaja-alaista digimediaekosysteemin yhteistyötä, toimintaa ja hankintoja:

- Kirjastojen mahdollisuus vaikuttaa sisältöihin liittyy siihen kenellä on alustan hallinta tai omistaa sen (esim. Ellibs tai Axiell tms. vai kirjasto itse)
- Kustantajat tai heidän edustajansa ovat kiinnostuneita neuvottelemaan kirjastojen kanssa, mutta eivät jokaisen kirjastokimpan kanssa
- Tämä tarkoittaa
 - yhteistä tahoja, joka rakentaa yhteistyötä digimedia ekosysteemissä sekä koordinoi kokoelmia sekä toimintaa (mm. alustan ylläpito sekä kehittämistoimenpiteet) yhteistyössä kirjastojen kanssa
 - yhteishankintayksikköä joka pystyy tekemään hankintapäätökset
 - laaja-alaista ohjausryhmää

Hallintomallista

- Tarvitaan keskustelua miten hallintomalli voidaan toteuttaa jotta se on kaikkien yleisten kirjastojen yhteinen palvelu
- Toiveena työpaja AKE-kirjastojen johtajien kanssa touko-kesäkuun aikana.
 - Työpajan vetää liikkeenjohdon konsultti, KTT Tommi Rissanen, DMF Business Desing Oy

Mitä haluatte tietää hankkeesta?

Kiitos!

Yhteys:

Suvi Sivulainen

suvi.sivulainen@hel.fi

040 191 8531

Yleisten kirjastojen digitaalisen median hankekokonaisuus

[https://www.kirjastot.fi/
digimediahanke](https://www.kirjastot.fi/digimediahanke)

Helsinki